RTU studiju kurss "Fotogrāfija: vēsture, teorija, prakse"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0402
Nosaukums	Fotogrāfija: vēsture, teorija, prakse
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Maija Demitere - Doktors, Docents
Mācībspēks	Mārtiņš Krūmiņš - Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Modulī tiek apskatīts foto medijs, tā vēsture un tehnikas. Modulis piedāvā gan teorētisku ievadu, gan praktiskas iemaņas fotogrāfijā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis: attīstīt studentu izpratni un kompetences fotogrāfijas kā vizuālās komunikācijas medija vēsturiskajā un mūsdienu kontekstā, sekmējot viņu spēju analizēt, interpretēt un novērtēt dažādus fotogrāfijas veidus, formas un pieejas, kā arī veicinot viņu prasmes radoši un kritiski lietot iegūtās zināšanas praksē. Uzdevumi: 1. Attīstīt spēju identificēt un izskaidrot fotogrāfijas kā attēla veidošanas medija vēsturiskos un tehnoloģiskos posmus, sākot no tehnikas izgudrojumiem līdz mūsdienām. 2. Veidot kompetenci analizēt un salīdzināt dažādas fotogrāfijas formas, žanrus un stilistiskās pieejas, izprotot to nozīmi un ietekmi. 3. Attīstīt prasmi atpazīt un interpretēt nozīmīgus fotogrāfijas darbus, autorus un sērijas, izprotot to ieguldījumu fotogrāfijas attīstībā. 4. Pilnveidot prasmes un iemaņas kritiski izvērtēt un argumentēti komentēt fotogrāfijas darbus, izmantojot atbilstošus mākslas analīzes rīkus un terminoloģiju.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju moduļa rezultātā students rada un prezentē oriģinālu mākslas darbu izstādē, izmantojot foto mediju, demonstrējot prasmi konceptualizēt un īstenot savu ideju radošā procesā. Studiju kursa laikā studenti veic vairākus patstāvīgos uzdevumus, kas balstās uz iegūtajām zināšanām un veicina viņu spējas teorētiski un praktiski analizēt fotogrāfijas mediju. Katra patstāvīgā darba rezultāts tiek prezentēts seminārā, veicinot studentu diskusiju, savstarpēju kritiku un radošo izaugsmi. Patstāvīgais darbs organizēts vairākos posmos: 1. Izvēlētā fotogrāfa portfolio analīze un prezentācija – students patstāvīgi izvēlas laikmetīgo fotogrāfu, analizē viņa darbus un sagatavo prezentāciju seminārам. Balstoties uz izvēlētā autora darbiem, students veido savu fotogrāfiju sēriju (3–6 attēli). 2. Oriģināla foto sērijas veidošana noteiktā žanrā – students plāno un izstrādā fotogrāfiju sēriju (5–8 attēli), piemēram, ielu fotogrāfiju, žurnālistiku vai notikuma dokumentāciju. 3. Ainavas motīva fotografēšana dažādos apgaismojuma un laika apstākļos – students fotografē vienu motīvu dažādos diennakts laikos un apstākļos, lai attīstītu izpratni par gaismu un kolorītu. 4. Zemes virsmas faktūru un tekstūru fotografēšana – uzdevums attīsta spēju saskatīt un vizuāli analizēt dokumentalitātes un abstrakcijas aspektus. 5. Fotogrāfiska kompozīcija plaknē – radošs uzdevums, kas veicina kompozīcijas un vizuālās komunikācijas prasmes.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Cotton, C. The Photograph as Contemporary Art. London: Thames & Hudson, 2009. 2. Sontāga, S. Par fotogrāfiju. Laikmetīgās Mākslas centrs, 2008. 3. Bārts, R. Camera lucida. Piezīme par fotogrāfiju. Laikmetīgās mākslas centrs, 2006. Papildu/Additional: 1. Cotton, C. , Enwezor, O. , Weski, T. Photography Vol. 4: The Contemporary Era 1981-2013. Italy: Skira, 2013. 2. Gernsheim, H. Creative Photography. New York: Dover Publications, 1962. 3. Marien, M. Photography: A Cultural History. London: Laurence King Publishing, 2010. 4. Szarkowski, J. The Photographer's Eye. New York: The Museum of Modern Art, 2007. Citi informācijas avoti/Other sources of information: [tiešsaistē, neakadēmisks avots, intervijas, recenzijas, apskati, mūsdienu foto] The Photographic Journal: https://thephotographicjournal.com/ [tiešsaistē, neakadēmisks avots, intervijas, recenzijas, apskati, mūsdienu foto] lensculture: https://www.lensculture.com/ [tiešsaistē, neakadēmisks avots, Magnum fotogrāfi] Magnum: https://www.magnumphotos.com/ [tiešsaistē, neakadēmisks avots, intervijas, recenzijas, apskati, mūsdienu foto] Aperture: https://aperture.org/ [tiešsaistē] History of Photography: https://www.tandfonline.com/loi/thph20 [tiešsaistē] Photography and Culture: https://www.tandfonline.com/loi/rfpc20
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav obligātu priekšzināšanu, taču vēlams vispārējs priekšstats par mākslas vēsturi un vizuālo mediju izpratne. Vēlams, lai studenti būtu apguvuši pamatkursu par mākslas vēstures vai vizuālās komunikācijas pamatiem, lai atvieglotu fotogrāfijas attīstības kontekstuālās izpratnes veidošanu.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Foto medija vēsture, tehnoloģijas un piemēri. Agrīnais foto, agrīnas foto tehnikas. Laika līnija, galvenie attīstības punkti.	2	4	0	0
Agrīns foto (līdz 20. gs. vidum). Žanri, paņēmieni, eksperimenti, tēmas, formas (arī kolāžas, abstrakts foto). Nozīmīgākie mākslinieki un darbi.	2	4	0	0
Gadsimta vidus foto. Sabiedrības atspoguļojums. Depresija. Bēgļi. Ielu foto. Marginālās tēmas, cilvēki. Sievietes fotogrāfes. Foto, kas centās iedvesmot pārmaiņas.	2	4	0	0
Modernisma foto. Žanri, paņēmieni, eksperimenti, tēmas, formas. Nozīmīgākie mākslinieki un darbi.	2	4	0	0
Laikmetīgs foto. Foto žanri. Foto kā medijs. Instalācija. Digitāls attēls. Kolāža. Abstrakts foto. Klusā daba. Nozīmīgākie mākslinieki un darbi.	2	4	0	0
Laikmetīgs foto. Foto žanri. Dokumentāls foto, ielu foto, foto žurnālistika. Foto sērija, foto stāsts. Foto eseja. Izmeklējošais foto. Kara foto. Nozīmīgākie mākslinieki un darbi.	6	8	0	0
Laikmetīgs foto. Foto žanri. Portrets, pašportrets. Nozīmīgākie mākslinieki un darbi.	6	8	0	0
Fotogrāfija Latvijā. Nozīmīgākie mākslinieki un darbi.	2	4	0	0
Foto darba un sērijas analīze.	8	16	0	0
Fotokameras radošie režīmi (diafragmas atvērums, slēdža atrums, matrices vai filmas jūtība)	6	2	0	0
Fotostudijas aprīkojums un tā izmantošanas iespējas	10	4	0	0
Fotogrāfijas kompozīcijas pamati (motīvs, rakurss, kadrējums)	6	4	0	0
Attēlu printēšanas iespējas (tehnika un materiāli)	4	2	0	0
Viena ainavas motīva fotogrāfēšana dažādos laika, apgaismojuma un atmosfēras apstākļos. Studenti izvēlas kādu noteiktu ainavas vai pilsētas motīvu un nemainot kadra kompozīciju fotogrāfē to dažādās diennakts stundās un laika apstākļos (rīts, vakars, krēsla, saulaina, apmākusies diena, lietus, sniegs, migla, vējš u.t.t.) Pildot uzdevumu ir svarīgi izveidot daudzus maksimāli atšķirīgus uzņēmumus, tādejādi veicinot izpratni par apgaismojuma un kolorīta attiecībām dabā.	2	6	0	0
Ar fotogrāfiskiem līdzekļiem pētīt un atklāt zemes virsmas faktūras, tekstūras, grafiskās un gleznieciskās izpausmes. Tas attīsta fotogrāfam nepieciešamās spējas - pamanīt, saskatīt, novērtēt un attēlot, pie kam, darīt to ikdienā un reaģēt operatīvi. Uzdevums arī uzskatāmi Lauj izprast dokumentalitātes un abstrakcijas terminu sakarības, jo viss ko šaja situācijā nofotogrāfējam ir reāls un abstrakcija ir tikai tā, vēl nezinamā, neatrādītā, nenofotogrāfētā realitāte. Svarīgi ir fotogrāfēt daudz, jo tikai salīdzinot iegūtos attēlus, tos analizējot, rodas izpratne par atšķirībām starp redzēto un attēloto, spēja paredzēt vēlamo rezultātu. Uzņemtās fotogrāfijas var būt noderīgas arī kā izejmateriāls vēlak strādājot pie grafiskiem udevumiem, vai veiksmīgākie uzņēmumi kļūt par patstāvīgiem mākslas darbiem.	2	6	0	0
Fotogrāfiska kompozīcija plaknē. Radošs Inscinētās fotogrāfijas uzdevums, kas ietver sevī "klusās dabas" principu, bet pārliekot to plaknē un atsakoties no telpas attēlojuma. Pakne tiek radoši organizēta izmantojot dažādus piemērotus priekšmetus un vēlāk fiksēta fotostudijā vai arī dabīgajā apgaismojumā. Kompozīcijai jāpauž kāds vēstījums, kas kopā ar minimālu paskaidrojošo tekstu iegūst plakāta, banera vai kāda cita reklāmas materiāla formu un var atrasties pisētvidē. Radošs, atraktīvs un asprātīgs kompozicionālais risinājums ar labu fotogrāfiski - tehnisko izpildījumu un saderību ar pilsētvidi. Uzdevums ietver skiču stadiju kuras rezultātā veiksmīgākais piedāvajums tiek realizēts.	2	24	0	0
Kopā:	64	104	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
* Spēj analītiski, kritiski un metodiski pievērsties fotogrāfijas apskatei, novērtēšanai, komentēšanai. * Izprot fotogrāfijas attīstību mākslas vēsturē, žanru un pieeju attīstību dažādos laika posmos. * Spēj orientēties un atpazīst mākslas vēsturē nozīmīgu fotogrāfu darbu un iezīmes, to nozīmi. * Spēj plānot un realizēt oriģinālu foto sēriju. * Izprot fotogrāfiska attēla radīšanas tehnoloģiju, tā nozīmi un radošas pielietošanas iespējām mūsdienu mākslā, dizainā vai tautsaimniecībā. * Spēj brīvi pārvaldīt fotokameras “radošos režīmus”. * Pārzina kompozīcijas pamatprincipus * Prot novērtēt digitāla (fails) un printēta (dažāda rakstura fotopapīrs un citas izmantojamās virsmas) attēla māksliniecisko atšķirību, nozīmi un pielietojumu.	Studentu veikums tiek vērtēts, izmantojot summatīvo un formatīvo vērtēšanu, kas ietver aktīvu līdzdalību, praktisko darbu prezentācijas un izstādes darbu. Vērtēšanas metodes: Aktīva līdzdalība lekcijās un semināros – vērtē studentu iesaisti diskusijās, jautājumu uzdošanu, atsaucību un kritisko domāšanu. Praktisko darbu prezentācijas semināros – vērtē studentu spēju patstāvīgi izstrādāt un prezentēt foto sērijas un darbus. Prezentēts oriģināls foto darbs izstādē – vērtē studentu spēju un īstenot individuālu mākslas darbu, demonstrējot radošu pieeju, tehniskās prasmes un vizuālo kvalitāti. Vērtēšanas kritēriji: Spēja izprast un analizēt fotogrāfijas mediju teorētiskajā un praktiskajā aspektā. Spēja konceptualizēt un radīt oriģinālu mākslas darbu, demonstrējot radošu pieeju un personisko skatījumu. Prasme prezentēt un argumentēti aizstāvēt savu darbu. Darbu iesniegšana laikā, ievērojot prasīto kvalitāti un formu.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Prezentācija par izvēlētu laikmetīgo fotogrāfu un to portfolio vai darbu izlasi, oriģināla foto vai foto sērijas veidošana – izvēlētā mākslinieka darba radoša kopēšana	14
Oriģināla foto sērija noteiktā žanrā (ielu foto vai foto dokumentācija)	14
Viena ainavas motīva fotogrāfēšana dažādos laika, apgaismojuma un atmosfēras apstākļos	14
Zemes virsma. Uzdevuma mērķis ir fotogrāfiskiem līdzekļiem pētīt un atklāt zemes virsmas faktūras, tekstūras, grafiskās un gleznieciskās izpausmes. Tas attīsta fotogrāfam nepieciešamās spējas - pamanīt, saskatīt, novērtēt un attēlot, pie kam, darīt to ikdienā un reaģēt operatīvi. Uzdevums arī uzskatāmi Lauj izprast dokumentalitātes un abstrakcijas terminu sakarības, jo viss ko šaja situācijā nofotogrāfējam ir reāls un abstrakcija ir tikai tā, vēl nezinamā, neatrādītā, nenofotogrāfētā realitāte.	14
Fotogrāfiska kompozīcija plaknē. Radošs Inscinētās fotogrāfijas uzdevums, kas ietver sevī "klusās dabas" principu, bet pārliekot to plaknē un atsakoties no telpas attēlojuma. Pakne tiek radoši organizēta izmantojot dažādus piemērotus priekšmetus un vēlāk fiksēta fotostudijā vai arī dabīgajā apgaismojumā. Kompozīcijai jāpauž kāds vēstījums, kas kopā ar minimālu paskaidrojošo tekstu iegūst plakāta, banera vai kāda cita reklāmas materiāla formu un var atrasties pisētvidē.	14
Oriģināls foto darbs prezentēts izstādē.	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	